

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys saattohoidon kehittämistyön etenemisestä hallituksessa, saattohoitolainsäädännön tarpeellisuudesta ja riittävästä saattohoidon asiakaspaikkojen määrästä

Eduskunnan puhemiehelle

Saattohoito (hospice-hoito) on lähestyvää kuolemaa edeltävää hoitoa silloin, kun kuoleman odotetaan tapahtuvan lähipäivien tai -viikkojen aikana. Se voi olla osa palliatiivista hoitoa, ja sen tarkoituksena on tukea ja hoitaa yksilöllisesti kuolevaa ihmistä ja hänen läheisiään parhaalla mahdollisella tavalla inhimillisiä arvoja kunnioittaen.

Saattohoitovaiheeseen siirtyminen on potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992) tarkoitettu hoitopäätös. Saattohoitoa itsessään pidetään verrattain yksimielisesti välttämättömänä, mutta sen valtakunnallisella kehittämisellä ja yhdenmukaisella saatavuudella on vielä kehittämistarpeensa. Olen nostanut saattohoitoteemaa esiin eduskuntakaudella 2011—2015 seuraavilla valtiopäivätoimilla: keskustelualoite Saattohoidon kehittäminen (KA 17/2012 vp), toimenpidealoite Kuntakohtaisen saattohoitosuunnitelman ja -ohjeistuksen laatimisvelvoitteen kirjaaminen vanhuspalvelulakiin (TPA 32/2012 vp), kirjallinen kysymys samasta aiheesta (KK 732/2012 vp), toimenpidealoite Saattohoitosuunnitelmien laatiminen kunnille (TPA 31/2012 vp), kirjallinen kysymys Saattohoitosuunnitelmat sairaanhoitopiireissä ja terveyskeskuksissa (KK 65/2011 vp) ja Saattohoitopaikkojen säilyminen vanhusten laitoshoitopaikkoja vähennettäessä (KK 1186/2013).

Saattohoitoon on vaadittu erillistä lakia kansalaisaloitteella. Aloitteessa painotettiin sitä, että inhimillinen ja kivuton kuolema on jokaisen ihmisen perusoikeus ja että saattohoidon riittävä ja tasa-arvoinen toteutuminen edellyttää, että se on tarvittaessa kaikkien ihmisten saatavilla riippumatta asuinpaikasta tai sairaudesta. Saattohoitolain säätämiseen tähdännyt kansalaisaloite sisälsi tuolloin ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä (OM 26/52/2014). Aloite ei kuitenkaan edennyt eduskunnan käsittelyyn.

Saattohoitosuosituksilla, suunnitelmillä, saattohoidon huomioimisella lainsäädännössä sekä tähän liittyvillä kuntien velvollisuuksilla on tärkeä merkitys saattohoidon kannalta.

Kansalaiskeskusteluissa nousee kuitenkin yhä useammin myös esiin kysymys siitä, onko suositustaso riittävä vai tulisiko saattohoidon asianmukaisen toteutumisen varmistamiseksi laatia velvoittavaa sääntelyä eli saattohoitolainsäädäntöä. Saattohoidon kehittämistyön jatkaminen on välttämätöntä, ja pidänkin kiitettävänä sitä asiaa, että Sipilän hallitusohjelmassa kiinnitetään

Kirjallinen kysymys KK 474/2016 vp

myös huomiota tähän asiaan. Hyvä, yhdenvertainen ja oikea-aikainen saattohoito on jokaisen saattohoitoa tarvitsevan henkilön oikeus.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitusohjelmaan kirjattu saattohoidon kehittämistyö etenee hallituksessa,

tarvitaanko hallituksen mielestä Suomeen erillinen saattohoitolainsäädäntö vai kyetäänkö Suomessa turvaamaan hyvää, yhdenvertaista ja oikea-aikaista saattohoitoa kaikille sitä tarvitseville ja

onko Suomessa riittävästi saattohoitoon erikoistuneita asiakaspaikkoja?

Helsingissä 21.9.2016

Arja Juvonen ps